

70x 1973 OKT 25

Esti Hírlap

MÚZEUM A RÉGI MŰHELYBEN 244

Szobrot öntenek az attikai vázán

A KÖLTŐ VASKÁLYHÁJA

KIJEVBEN KÉSZÜLT A BRONZÁGYŰ

A tüzes menyecske — ez a valamikor oly divatos kályha — imára kulcsolja kezét. Vasszoknyáját a XVIII. században szénnel fűtötték. Mellette ékszerdoboz szépségű társai, a legkisebb igen nevezetes: *Kiss József költő szobájában állt.* Szemben: háromlábú vaslábasok, üres bronzmozsár, italváró ónkupa. Szent Borbála, a bányászok és kohászok védőszentje rájuk mosolyog.

ÉVSZÁZADOS CSARNOKBAN

A budapesti Öntödei és Kohászati Múzeumban járunk, a Ganz-gyár egykori öntőcsarnokában, a világhírű kéregöntésű kerek műhelyében. A műzeális értékű öntőcsarnokot 1858-ban kezdte építeni Ganz Ábrahám, 1867-ben készült el, s 1964-ig dolgoztak benne. Amikor elkészült az új üzemrész, a régi csarnokban múzeumot rendeztek be. A kiállítás a bronzkortól napjainkig követi nyomon az öntészet fejlődéstörténetét. A legrégebb tárgyak időszámításunk előtti

2000-ből való ékszerek, a készletekben van bronz, csat, öv, karperec. A tárgyak formája akár mai is lehetne.

RÉGIEK TANMŰHELYE

Az időszámítás előtti ötödik századból származó attikai vázára öntödét festett az egykori alkotó. A kép a szakma minden jellegzetes szerszámát megörökítette. Az öntödében éppen szobrot mintáznak, illesztenek össze. Egy üvegszekrényben római kori kisplasztika.

A honfoglaló magyarok már ismerték a vasolvasztás tudományát, erről tanúskodnak az Árpád-kori okmányok. Eredeti X. századi olvasztókemencét is láthatunk: *imolai lelőhelyéről szállították a múzeumba.* Mellette őseink szerszámjai: tűzélesztő cserépfúvókák, sarlótöredékek.

A besztercebányai templom falában 1598-ban készített öntöttvas sirtáblára letek. Megmunkálása csaknem túltesz a korabeli márvány-domborműveken. Gábor Áron ágyúja nincs ugyan a múzeumban, emlékét egy kijevei bronzágyú őrzi. A feljegyzések szerint nagysággravidolgozásra a kettő között megtévesztő a hasonlóság. Mária Terézia alapította a selmecebányai kohászati és bányászati főiskolát: a diákok eredeti tanműhelyét most itt láthatjuk. A XVIII. század végét, a XIX. század elejét szecessziós domborművek, kilincsek, kapukopogatók és dísz tárgyak idézik, s látható vasból készült kukta és kávédaráló is...

(hús)